

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคริปโทเคอร์เรนซี
ประเภทสแตเบิลคอยน์

LEGAL PROBLEMS RELATING TO STABLECOIN-TYPE
CRYPTOCURRENCY REGULATION*

ดร.ศิวพร เสาวคนธ์**

โสธรญา แก้วนรินทร์***

1. บทนำ

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้สำหรับควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับคริปโทเคอร์เรนซียังไม่ได้มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการควบคุมและกำกับดูแลคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ ส่งผลให้การออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ไม่มีประสิทธิภาพ และขาดกลไกทางกฎหมายในการควบคุม

จากการศึกษาสามารถแบ่งปัญหาออกเป็น 3 ประเด็นดังต่อไปนี้ (1) ปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามว่าคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ ตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มาตรา 3 ไม่ได้กำหนดคำนิยามเกี่ยวกับคำว่าคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ ส่งผลให้คริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ไม่ได้ถูกควบคุมภายใต้กฎหมายฉบับดังกล่าว และทำให้การออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์เป็นไปอย่างเสรีและปราศจากการควบคุมทางกฎหมาย (2) ปัญหาเกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ พบว่าพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มาตรา 26 ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ไว้¹ ส่งผลให้การออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ปราศจากกลไกในการควบคุม

* บทความนี้เรียบเรียงจากสารนิพนธ์เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์

** ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.ศิวพร เสาวคนธ์

*** นักศึกษาปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ สาขากฎหมายธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

¹ ข้อหารือ พ.ศ. 2563 เกี่ยวกับพระราชกำหนดประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561. เรื่องการออกสินทรัพย์ดิจิทัลที่สามารถใช้เป็นส่วนกลางในการแลกเปลี่ยน ถือเป็น การเสนอขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่.

เนื่องจากสเตเบิลคอยน์นั้นเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่ผู้ออกนั้นอ้างว่ามีทรัพย์สินค้ำประกันอยู่ จึงทำให้เกิดปัญหาโต้แย้งกันว่าสเตเบิลคอยน์ที่ออกมานั้นมีทรัพย์สินค้ำประกันอยู่ตามที่กล่าวอ้างจริงหรือไม่ประการใด ซึ่งในประเด็นนี้ยังไม่สามารถพิสูจน์ได้เพราะไม่มีกฎหมายออกมาควบคุมกำกับดูแลและตรวจสอบ (3) ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษผู้ออกเหรียญ คริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ พบว่าพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มาตรา 66 ไม่ได้กำหนดบทลงโทษเกี่ยวกับผู้ออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภท สเตเบิลคอยน์ ส่งผลให้เมื่อมีการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภท สเตเบิลคอยน์ไม่ถือว่าเป็นความผิด และมีการออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ในลักษณะที่มีขอบ

2. มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ตามกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย

ปัจจุบันนักลงทุนจากทั่วโลกต่างหันมาให้ความสนใจและลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์เป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐบาลในหลาย ๆ ประเทศเริ่มทำการออกกฎหมายเพื่อใช้สำหรับควบคุมและกำกับดูแลคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์โดยเฉพาะ ยกตัวอย่างเช่น สหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร เป็นต้น

2.1 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ตามกฎหมายต่างประเทศ

2.1.1 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา

เมื่อช่วงปลายปี พ.ศ. 2563 สหรัฐอเมริกา ได้ตระหนักถึงปัญหากรณีที่เหรียญสเตเบิลคอยน์ Tether (USDT) ถูกโจมตีอย่างหนักด้วยข้อกล่าวหาว่าไม่มีเงินค้ำประกันเหรียญอยู่จริงตามที่ผู้ออกเหรียญได้กล่าวอ้าง ซึ่งข้อกล่าวหานี้กลายเป็นเรื่องไปถึงสำนักงานอัยการสูงสุดของนิวยอร์ก เหตุเกิดเนื่องจากสหรัฐอเมริกาฟ้อง Bitfinex และ Tether Treasury ที่ร่วมกันใช้เหรียญสเตเบิลคอยน์ที่ตนเองเป็นเจ้าของมาซดเชยหนี้ที่มาจาก การขาดทุนของบริษัทกว่า 850 ล้านดอลลาร์ คิดดังกล่าวทำให้หลายคนตั้งข้อสงสัยถึงความน่าเชื่อถือของเหรียญ Tether (USDT) ที่อ้างว่ามีหลักทรัพย์อย่างดอลลาร์สหรัฐอเมริกาค้ำจุนหรือเป็นประกันมูลค่าของเหรียญอยู่ว่ามีจริงหรือไม่

² Thus Prinyaknit. (2562). “มันไม่สำคัญหรอกว่า USDT จะมีเงินดอลลาร์มาค้ำเท่ากันหรือไม่” กล่าวโดยผู้ร่วมก่อตั้ง Tether. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://siamblockchain.com/2019/09/06/wheter-usdt-is-backed-by-dollar-or-not-doesnt-matter/>. [2564, 28 มีนาคม].

ด้วยเหตุดังกล่าวสหรัฐอเมริกาจึงได้คิดมาตรการในการกำกับดูแลการออกเหรียญสแตเบิลคอยน์ เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคหรือผู้ลงทุน โดยการเสนอแก้ไขพระราชบัญญัติประกันเงินฝากของรัฐบาลกลาง (The Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813)) ขึ้น กล่าวคือประเทศสหรัฐอเมริกาได้ให้การรับรองว่าเงินหรือทรัพย์สินสำรองที่ถูกไว้กับสแตเบิลคอยน์ ที่ผู้ออกสแตเบิลคอยน์ใช้เป็นหลักประกันในการออกสแตเบิลคอยน์ที่ได้นำไปนั้นและนำไปฝากไว้กับธนาคารที่อยู่ภายใต้การควบคุมของธนาคารกลางจะได้รับประกันจากธนาคารกลางของสหรัฐอเมริกา โดยให้ถือว่าเป็นเงินฝากตามความหมายของพระราชบัญญัติประกันเงินฝากของรัฐบาลกลาง

และยังได้บัญญัตินิยามของคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ให้มีความชัดเจนว่าเป็นสกุลเงินดิจิทัลที่ออกโดยเอกชนและตรึงไว้กับกับสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐหรือสกุลเงินของประเทศหรือรัฐอื่น ๆ ด้วยมูลค่าที่กำหนดแน่นอน ซึ่งการบัญญัตินิยามดังกล่าวถือเป็นการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนและผู้ลงทุนให้เห็นถึงประเภทของคริปโทเคอร์เรนซีว่านอกจากคริปโทเคอร์เรนซีประเภทที่ไม่มีทรัพย์สินอ้างอิงที่มีความผันผวนสูงและมูลค่านั้นขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานเท่านั้น เช่น บิทคอยน์แล้วมีคริปโทเคอร์เรนซี ประเภทที่มีทรัพย์สินอ้างอิงอย่างสแตเบิลคอยน์ ที่มีความผันผวนน้อยกว่าและมูลค่าขึ้นอยู่กับทรัพย์สินที่ถูกตรึงไว้กับเหรียญนั้น ซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ักลงทุนและผู้สนใจในคริปโทเคอร์เรนซี

อีกทั้งยังได้กำหนดถึงมาตรการในการออกเหรียญสแตเบิลคอยน์ว่าผู้ออกเหรียญนั้นจะต้องฝากเงินสำรองไว้กับธนาคารสำรองของรัฐบาลกลางที่เกี่ยวข้องในจำนวนที่เท่ากับมูลค่าที่ได้กล่าวอ้างหรือมูลค่าการไถ่ถอนที่กำหนดไว้ในเหรียญสแตเบิลคอยน์ เพื่อใช้เป็นหลักประกันสำหรับเหรียญสแตเบิลคอยน์ และยังได้กำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ออกเหรียญสแตเบิลคอยน์ ในกรณีที่ไม่สามารถแลกสแตเบิลคอยน์ ที่มียอดคงค้างได้ทันที

ทั้งนี้ ไม่อาจปฏิเสธได้ว่ากระแสและเทคโนโลยีของคริปโทเคอร์เรนซี นั้นกำลังเป็นที่นิยมอย่างมากในปัจจุบันซึ่งสหรัฐอเมริกาไม่เลือกที่จะปิดกั้นโอกาสและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะได้รับจากคริปโทเคอร์เรนซี แต่สหรัฐอเมริกาได้เลือกใช้วิธีการออกมาตรการในการควบคุมและกำกับดูแลเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของสกุลเงินดิจิทัลดังกล่าวนี้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องและปลอดภัยแก่ผู้บริโภคหรือนักลงทุนมากที่สุด

2.1.1 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ตามกฎหมายของสหราชอาณาจักร

สหราชอาณาจักรได้จัดทำแนวทางการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล และสแตเบิลคอยน์ (Stable Coin) โดยกระทรวงการคลังสหราชอาณาจักร (UK regulatory approach to cryptoassets and stablecoins: Consultation and call for evidence) เมื่อเดือนมกราคม 2021 เพื่อเป็นการวาง

มาตรการในการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทที่มีทรัพย์สินอ้างอิง หรือ สเตเบิลคอยน์ และเพื่อปรับตัวเพื่อรองรับเทคโนโลยีของสกุลเงินดิจิทัล หรือคริปโทเคอร์เรนซีที่กำลังเป็นกระแสของโลกในปัจจุบัน

สำหรับสหราชอาณาจักรนั้นเรียกสเตเบิลคอยน์ (stablecoin) ว่าสเตเบิลโทเค้น (stable tokens) และจัดให้สเตเบิลคอยน์ หรือสเตเบิลโทเค้นนั้นอยู่ในหมวดที่ใกล้เคียงกับเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-money tokens) ทั้งนี้ สหราชอาณาจักรได้มีการจัดทำมาตรการการกำกับดูแลคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ไว้โดยการวางแผนจะให้การรับรองว่าสเตเบิลโทเค้นสามารถใช้ทำธุรกรรมในการซื้อขายสินค้าและบริการได้โดยอยู่ภายใต้กฎระเบียบที่เหมาะสม และในส่วนของหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการวางหลักประกันหรือทรัพย์สินสำรองในการออกเหรียญสเตเบิลโทเค้นไว้กับธนาคารกลางนั้น ก็มีความคล้ายคลึงกับร่างแก้ไขพระราชบัญญัติประกันเงินฝากของรัฐบาลกลาง (The Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813)) ของสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม แม้ว่าแนวทางทางการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล และสเตเบิลคอยน์ (Stable Coin) ของสหราชอาณาจักรฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับแล้วแต่ก็ยังคงอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาว่าเงื่อนไขใดบ้างที่ควรจะนำมากำหนดเพิ่มเติมไว้ในแนวทางดังกล่าวอีกซึ่งในอนาคตอันใกล้เราอาจจะได้เห็นแนวทางหรือบทบัญญัติกฎหมายของสหราชอาณาจักรที่มีความชัดเจนมากขึ้น

2.2 มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ตามกฎหมายไทย

พระราชกำหนดสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 จะเน้นถึงการกำกับดูแลเกี่ยวกับการระดมทุนเสนอขายโทเคนดิจิทัลและการกำกับดูแลการให้บริการเป็นตัวกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าพระราชกำหนดดังกล่าวยังมีช่องว่างในเรื่องของการกำกับดูแลการเสนอขายเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีไม่ว่าจะเป็นเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทที่ไม่มีทรัพย์สินอ้างอิง และประเภทที่มีทรัพย์สินอ้างอิง และไม่มียกเว้นที่จำแนกประเภทของคริปโทเคอร์เรนซีเนื่องจากคริปโทเคอร์เรนซีนั้นมีทั้งแบบที่ไม่มีทรัพย์สินอ้างอิงและแบบที่มีทรัพย์สินอ้างอิง ซึ่งทั้งสองประเภทนี้มีความแตกต่างกันด้วยเรื่องของความผันผวนและความมีมูลค่าในตัวเองอันถือเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงควรมีบทบัญญัติกฎหมายเพื่อแยกประเภทของคริปโทเคอร์เรนซีดังกล่าวให้ชัดเจนเพื่อป้องกันความสับสนของนักลงทุนและประชาชน

จากการศึกษากฎหมายเกี่ยวกับคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ของสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นได้ว่าสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ทั้งสองประเทศนี้ได้มีการบัญญัติกฎหมายเข้ามารองรับสเตเบิลคอยน์แล้ว แต่สำหรับ

ประเทศไทยแล้วตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ยังไม่บทบัญญัติเกี่ยวกับสเตเบิลคอยน์โดยเฉพาะจึงทำให้กฎหมายดังกล่าวยังขาดประสิทธิภาพในการใช้บังคับ อีกทั้งกฎหมายของไทยยังไม่ให้การยอมรับสเตเบิลคอยน์ ยกตัวอย่างเช่น พระราชบัญญัติเงินตรา พ.ศ. 2501 ยังไม่ให้การยอมรับว่าสเตเบิลคอยน์นั้นสามารถนำมาชำระหนี้ได้ตามกฎหมายได้เช่นเดียวกับเงินตรา

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์

3.1 ทฤษฎีความไว้วางใจ (Trust)

ความไว้วางใจ หรือ “Trust” นั้น มีรากศัพท์มาจากคำว่า “Trost” ในภาษาเยอรมัน ซึ่งหมายความว่า การได้รับความสะดวกสบาย (Get Comfort) ในยุคแรก ๆ ได้มีการให้คำจำกัดความของคำว่า ความไว้วางใจ (Trust) ว่าหมายถึง ศรัทธา (Faith) คือ ความเชื่อมั่นในอำนาจเหนือธรรมชาติที่มนุษย์ในยุคนั้นจำเป็นต้องพึ่งพา อย่างไรก็ตาม คำว่า “ศรัทธา” นั้นก็ทำให้เรื่องของความมั่งงายไม่ แต่คือการตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ของบุคคลในสภาวะที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยง หรือต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน โดยการตัดสินใจมอบความศรัทธาและความไว้วางใจให้กับผู้อื่น ดังนั้นความไว้วางใจนั้น จึงเกิดขึ้นมาจากเหตุผลที่ว่า "มนุษย์เรานั้นไม่อาจที่จะตรวจสอบการกระทำต่าง ๆ ของอีกฝ่ายหนึ่งได้ตลอดเวลา"

Holmes, Zanna และ Rempel (1985) ได้กล่าวถึงเรื่องของความศรัทธานั้นคือสิ่งสำคัญของความไว้วางใจ เพราะความศรัทธานั้นคือความเชื่อมั่นในการกระทำของอีกฝ่ายว่าการกระทำนั้นจะเป็นไปด้วยความจริงใจ และได้คำนึงถึงเหตุการณ์ข้างหน้า และจัดเป็นหลักพื้นฐานของความปลอดภัยทางอารมณ์ รวมถึงเป็นแนวคิดของความสามารถในการพึ่งพาและความสามารถในการคาดเดา³

Zaltman & Moorman Deshpande (1992) ได้กล่าวว่า ความไว้วางใจ (Trust) หมายถึง ความเต็มใจในการวางใจต่อผู้ร่วมลงทุน การทำธุรกิจกับอีกฝ่ายด้วยความเชื่อมั่น โดยมีกรอบแนวคิดว่าการรับรู้ว่าคุณค้านั้นต้องมีความเชื่อมั่น ไว้วางใจต่อผู้ประกอบการหรือองค์กรธุรกิจซึ่งในระหว่างที่ถูกค้าได้ใช้บริการนั้นอยู่ ความเชื่อมั่นนั้นจะเกิดขึ้นต่อเมื่อลูกค้าพิจารณาแล้วว่าผู้ประกอบการ

³ เกียรติกร เทียนธรรมชาติ. (2561). *อิทธิพลต่อการตัดสินใจยอมรับใช้เงินดิจิทัล (บิทคอยน์) ของผู้บริโภคกลุ่ม Millennials ในกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระสาขานโยบายและการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 17.

⁴ Rempel, J. K., Holmes, J. G., & Zanna, M. P. (1985). Trust in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 49 (1), pp.95-112.

รายนั้นหรือผู้ให้บริการรายนั้นเป็นทางเลือกที่สำคัญ 2 ประการคือ เป็นทางเลือกที่มีความซื่อสัตย์จริงใจ และมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด⁵

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าความไว้วางใจนั้นเป็นจุดเริ่มต้นของความเชื่อใจ ความไว้วางใจ ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคในการที่จะเชื่อในตัวสินค้า ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการกระทำหรือคำพูดอันเป็นการกล่าวอ้างหรือสิทธิประโยชน์ใด ๆ ของผู้ให้บริการหรือผู้ขายสินค้าเป็นอย่างมาก โดยอาจกล่าวได้ว่า การที่ผู้บริโภคนั้นจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ใดก็ตามความไว้วางใจในสิ่ง ๆ นั้น หรือผลิตภัณฑ์นั้นมีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก

ในกรณีของเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์นั้น เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยไม่มีกฎหมายออกมาชัดเจนในเรื่องของมาตรการในการควบคุมการออกเหรียญสเตเบิลคอยน์ซึ่งในพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ก็ไม่ได้บัญญัติถึงมาตรการในการควบคุมดังกล่าวไว้ และเนื่องด้วยลักษณะเหรียญคริปโทเคอร์เรนซี นั้นเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ ดังนั้น เรื่องของความไว้วางใจในตัวเหรียญดังกล่าวย่อมมีความสำคัญมากต่อการตัดสินใจซื้อหรือลงทุนในเหรียญนั้นของนักลงทุน

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้เขียนเห็นว่าทฤษฎีความไว้วางใจนี้มีความสอดคล้องกับและสามารถนำมาปรับใช้กับการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับคริปโทเคอร์เรนซี หรือพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มาตรา 26 ซึ่งไม่มีการกล่าวถึงมาตรการในการควบคุมการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ที่มีลักษณะเป็นเหรียญที่ผู้ออกได้อ้างว่ามีทรัพย์สินอ้างอิงอยู่ในตัวเหรียญ ดังนั้น จึงควรมาตรการในการควบคุมการขออนุญาตออกเหรียญดังกล่าวว่าต้องมีการวางหลักประกันตามจำนวนที่ได้กล่าวอ้างต่อธนาคารแห่งประเทศไทยหรือหน่วยงานใดที่รัฐเห็นสมควร ทั้งนี้เพื่อสร้างความไว้วางใจแก่นักลงทุนว่าจะเหรียญสเตเบิลคอยน์ ที่ออกภายใต้กฎหมายไทยนั้นมีความน่าเชื่อถือและแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของกฎหมายไทยที่จะสามารถช่วยผลักดันเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์เข้าสู่ตลาดสากล และดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ อันเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของไทยอีกทางหนึ่ง

3.2 ทฤษฎีการคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection)

กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคเกิดขึ้นมาในหลักการที่ว่า รัฐผู้ซึ่งมีอำนาจปกครองและมีอำนาจในการบริหารจัดการและบังคับใช้กฎหมายต่อประชาชนผู้อยู่ภายใต้อำนาจปกครองได้ แต่ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของประโยชน์สาธารณะ (Public Interest) และการใช้อำนาจดังกล่าวนี้จะต้องไม่ไป

⁵ ชีรพงษ์ เทียงสมพงษ์. (2551). *โมเดลเชิงสาเหตุของความจงรักภักดีต่อการใช้บริการสถานีบริการน้ำมันของลูกค้าในกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. หน้า 29.

กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ทั้งนี้ หากมีกรณีที่เกิดการกระทำใดไปกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน รัฐจะต้องทำการชั่งน้ำหนักระหว่างประโยชน์ของปัจเจกบุคคล กับประโยชน์สาธารณะชนนั้นสิ่งใดสำคัญกว่ากัน

ผู้เขียนจึงเห็นว่า ทฤษฎีคุ้มครองผู้บริโภค มีความสอดคล้องและสามารถนำมาปรับใช้สำหรับการแก้ไขพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มาตรา 3 ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับคำนิยามคำว่า “คริปโทเคอร์เรนซี” ที่ยังมีความไม่ชัดเจนในการแบ่งแยกประเภทการอธิบายลักษณะเหรียญคริปโทเคอร์เรนซี กล่าวคือ เหรียญคริปโทเคอร์เรนซินั้นมีทั้งแบบที่มีทรัพย์สินอ้างอิง และแบบที่ไม่มีทรัพย์สินอ้างอิง ซึ่งเหรียญทั้งสองแบบนี้มีความผันผวนและความเสี่ยงที่ต่างกันมากซึ่งหากผู้ลงทุนหรือผู้บริโภคไม่ทราบถึงรายละเอียดในข้อนี้ อาจส่งผลกระทบต่อความเสี่ยงในการลงทุนที่ผู้ลงทุนหรือผู้บริโภคจะต้องแบกรับมากกว่าที่ได้คาดการณ์ไว้ อีกทั้งเรื่องของคริปโทเคอร์เรนซี นั้นเป็นเรื่องที่แปลกใหม่และมีเรื่องของเทคโนโลยีที่มีความสลับซับซ้อนอย่างมากเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งสำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำการศึกษาในเชิงลึกอาจจะทำความเข้าใจค่อนข้างยาก ดังนั้นรัฐในฐานะผู้ออกกฎหมายและเป็นผู้ดูแลและคุ้มครองผลประโยชน์ของสาธารณชน จึงควรสร้างความชัดเจน โดยการบัญญัติแยกประเภทของเหรียญทั้งสองไว้ในกฎหมาย เพื่อเป็นการสร้างความชัดเจน และให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อประชาชนสำหรับการประกอบการตัดสินใจในการลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล หรือ คริปโทเคอร์เรนซี

นอกจากนี้ รัฐควรกำหนดบทลงโทษสำหรับกรณีที่ผู้ออกสแตเบิลคอยน์ไม่สามารถให้ผู้ซื้อเหรียญไปแลกเหรียญดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่อ้างอิงอยู่ในเหรียญได้ทันที และบทลงโทษในกรณีที่มีการลักลอบออกสแตเบิลคอยน์เพิ่มเติมจากที่ได้แจ้งไว้ตอนขออนุญาตว่าขออนุญาตออกจำนวนกี่เหรียญและต้องวางเงินเป็นประกันตามจำนวนทรัพย์สินที่อ้างว่าค้ำประกันตามจำนวนเหรียญดังกล่าว ซึ่งหากรัฐไม่เข้ามาแทรกแซงเพื่อกำหนดมาตรการดังกล่าวแล้ว ผู้ประกอบการอาจสร้างเงื่อนไขและระยะเวลาในการแลกเหรียญเป็นทรัพย์สินที่อ้างอิงไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใดจนทำให้ผู้ซื้อเหรียญหรือผู้บริโภคได้รับความเดือดร้อนไม่สามารถแลกเหรียญได้ทันทีตามความต้องการ จนก่อให้เกิดความไม่มั่นใจว่าเหรียญที่ซื้อไปนั้นมีทรัพย์สินอ้างอิงตามที่ผู้ออกเหรียญกล่าวอ้างจริงหรือไม่ อีกทั้งผู้ประกอบการหรือผู้ออกเหรียญอาจฉวยโอกาสลักลอบออกเหรียญมาเกินกว่าที่แจ้ง

และได้วางหลักประกันไว้ย่อมส่งผลให้เหรียญที่ลักลอบออกมาเพิ่มเติม นั้นไม่สามารถนำไปแลกเปลี่ยนเงินหรือทรัพย์สินที่อ้างว่ามีค้ำประกันในเหรียญดังกล่าวได้และส่งผลให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหาย ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายและคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้บริโภค รัฐจึงควรเข้ามาดูแลและควบคุม โดยการกำหนดมาตรการทางกฎหมายดังกล่าวอย่างเข้มงวด ทั้งนี้เพื่อผลประโยชน์สูงสุดของผู้บริโภคและประชาชน

3.3 ทฤษฎีแนวคิดหลักสุจริต

ที่มาของคำว่า “สุจริต” นั้นมาจากกฎหมายโรมัน โดยในสหพันธรัฐเยอรมนีใช้คำว่า “Treu und Glauben”⁶ หมายถึง ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ ความเชื่อใจ และในภาษาลาตินใช้คำว่า “Bona Fides” ซึ่งหมายความว่า “สิ่งที่ดีที่สุด หรือความซื่อสัตย์” หลักสุจริตนั้นเป็นหลักที่แสดงถึงการปฏิบัติหรือความประพฤติต่อกันระหว่างบุคคลในสังคม ซึ่งหลักสุจริตนั้นเกิดขึ้นมาจากความต้องการให้สังคมของมนุษย์นั้นอยู่ร่วมกันด้วยความสงบเรียบร้อย ถือว่าเป็นหลักที่มีอยู่ในสังคมที่เจริญแล้ว กล่าวถึงในนิติสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์เรานั้นจะต้องมีความไว้วางใจและซื่อสัตย์ต่อกัน ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าหลักสุจริตนี้เป็นหลักที่ตรงกันข้ามกับหลักผู้ซื้อต้องระวัง ซึ่งในการจะพิจารณาว่ามนุษย์เรานั้นมีความไว้วางใจกันและซื่อสัตย์กันหรือไม่นั้น ตัวอย่างของหลักสุจริตที่ถูกบัญญัติไว้ในกฎหมาย เช่น เรื่องของการซื้อขายที่ผู้ขายนั้นมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบความชำรุดบกพร่องตลอดจนการรอนสิทธิต่อผู้ซื้อ ซึ่งหมายความว่าในการซื้อขายสินค้านั้นผู้ซื้อจะต้องประกันในตัวสินค้าที่ซื้อจะซื้อไป ย่อมหมายถึงผู้ขายต้องมีความซื่อสัตย์ต่อผู้ซื้อ⁷

ผู้เขียนเห็นว่าหลักสุจริตนั้นมีบทบาทในการควบคุมความประพฤติของมนุษย์ในสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ และเพื่อไม่ให้มนุษย์นั้นใช้สิทธิของตนไปในทางทุจริต (Abuse) จนก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่บุคคลอื่นในสังคม⁸ หรืออาจกล่าวได้ว่าหลักสุจริตนี้คือหลักกฎหมายแห่งความยุติธรรม ดังนั้น จึงมีความสอดคล้องและสามารถนำมาปรับใช้กับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายของคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเบิ้ลคอยน์ ให้มีการกำหนดมาตรการให้ผู้ถือออกเหรียญนั้นจะต้องทำการขออนุญาตกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องว่าจะขออนุญาตออกเหรียญจำนวนกี่เหรียญและต้องวางเงินเป็นประกันตามจำนวนทรัพย์สินที่อ้างว่าค้ำประกันตามจำนวนเหรียญดังกล่าว ทั้งนี้เมื่อผู้ที่ทำกรออกเหรียญได้ขออนุญาตและวางหลักประกันในเหรียญตามเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้วให้นำเอาหลักสุจริตมาปรับโดยให้ถือว่าเหรียญที่ออกดังกล่าวนี้เป็นเหรียญที่ออกโดยถูกต้องสุจริตเชื่อถือได้และมีทรัพย์สินอ้างอิงตามที่ผู้ออกเหรียญได้กล่าวอ้างจริง

อนึ่งเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ที่ทำกรออกเหรียญนั้นลักลอบออกเหรียญเพิ่มเติม โดยไม่ได้ขออนุญาตหรือกระทำการโดยทุจริตจนก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้ที่ซื้อเหรียญนั้นไปหรือประชาชนโดยส่วนรวมแล้ว ดังนั้นเพื่อสร้างความศรัทธาและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับหลัก

⁶ George Mousourakis. (2003). *The Historical and institutional context of roman law*. USA: Ashgate Publishing. p.34.

⁷ ปรีดี เกษมทรัพย์. (2552). *กฎหมายแพ่งทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 101.

⁸ Anthony D'Amato. (1992) *Encyclopedia of public international law: Good Faith*. n.p. p.599.

สุจริตนี้ควรบัญญัติเรื่องการกำหนดโทษแก่ผู้ที่กระทำการไม่สุจริตไว้ในพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

3.4 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยี

เทคโนโลยี (Technology) หมายความว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการ วิศวกรรมการทำงาน การสร้าง การผลิต ตลอดจนการใช้สิ่งของและรวมไปถึงอุปกรณ์ใด ๆ ที่ไม่มีในธรรมชาติ⁹

ผู้เขียนเห็นว่าแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีนี้สามารถนำมาปรับใช้กับการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ในพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 เพื่อให้สอดคล้องกับวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีของโลกในยุคปัจจุบันที่ได้มีการเปิดรับเอาเทคโนโลยีระบบเงินดิจิทัลที่มีประโยชน์ในเรื่องของความปลอดภัยในโอนเงินโดยการเข้ารหัสทำให้ไม่สามารถแก้ไขหรือปลอมแปลงข้อมูลได้ อีกทั้งยังทำให้สามารถโอนเงินดิจิทัลให้กันได้ทั่วโลกโดยผ่านเทคโนโลยีบล็อกเชน ซึ่งผู้โอนจะเสียค่าธรรมเนียมในการโอนเพียงครั้งเดียวต่อการโอนในแต่ละครั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมหลายต่อเหมือนกับการโอนเงินผ่านระบบธนาคารที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมในการโอนเงินระหว่างประเทศให้กับทั้งธนาคารต้นทางและปลายทาง อีกทั้งในปัจจุบันหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก เช่น สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เป็นต้น สามารถใช้เหรียญคริปโทเคอร์เรนซีชำระค่าสินค้าและบริการต่าง ๆ แทนเงินสดได้ จะเห็นได้ว่าประโยชน์ของเทคโนโลยีของคริปโทเคอร์เรนซีนั้นมีมากมาย อีกทั้งยังเป็นเรื่องที่ทำให้ทั่วโลกให้ความสนใจและต่างก็ได้พัฒนาเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีของตนเองออกมามากมาย ทั้งนี้หากประเทศไทยได้เตรียมความพร้อมโดยการกำหนดมาตรการและเงื่อนไขของกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องและรองรับกับเทคโนโลยีที่กำลังจะเกิดขึ้นย่อมทำให้ประเทศไทยสามารถก้าวไปสู่สังคมในยุคดิจิทัลแบบสังคมไร้เงินสดได้เร็วกว่านานาประเทศที่เพิ่งจะมาให้ให้ความสนใจหลังจากที่ประเทศที่มีความพร้อมในเรื่องนี้ก่อนได้ครองตลาดของคริปโทเคอร์เรนซีไปหมดแล้ว ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าในอนาคตอันใกล้โลกของเราอาจจะกลายเป็นโลกแบบสังคมไร้เงินสดแบบเต็มรูปแบบ ซึ่งหากประเทศไทยมีนักพัฒนาที่ผลิตเหรียญคริปโทเคอร์เรนซี ประเภทที่มีทรัพย์สินอ้างอิง หรือสเตเบิลคอยน์ออกมาและเป็นเหรียญที่มีความน่าเชื่อถือ และได้รับการรับรองถูกต้องโดยกฎหมายไทยแล้วย่อมทำให้นักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกิดความเชื่อมั่นและสนใจลงทุนในเหรียญดังกล่าว และย่อมส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

⁹ ชาญศิษฐ์ โตอรุณ. (2559). *การปรับปรุงกระบวนการทำงานด้านเอกสารของกองอาคารสถานที่มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยด้วยระบบสารสนเทศ*. การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริการธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. หน้า 16.

4. วิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์

4.1 ปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามว่าคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์

เมื่อเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรแล้วจะเห็นว่าสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรนั้นได้มีการแบ่งแยกประเภทของคริปโทเคอร์เรนซี โดยการบัญญัติถึงลักษณะที่แตกต่างของคริปโทเคอร์เรนซี ประเภทที่มีทรัพย์สินอ้างอิงและประเภทที่ไม่มีทรัพย์สินอ้างอิงออกจากกัน แต่ในกรณีของประเทศไทยไม่ได้มีการบัญญัติกฎหมายเพื่อแยกประเภทหรืออธิบายถึงลักษณะที่แตกต่างดังกล่าว ผู้เขียนจึงเห็นว่าประเทศไทยควรมีการกำหนดบทนิยามของคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ เพิ่มเข้าไปในมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ทั้งนี้ เพื่ออธิบายถึงรายละเอียดว่าการมีทรัพย์สินอ้างอิงนั้นคืออะไร สามารถใช้อะไรเป็นทรัพย์สินอ้างอิงได้บ้าง และจะต้องออกโดยบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างคริปโทเคอร์เรนซีประเภทที่ไม่มีทรัพย์สินอ้างอิงกับคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ และเป็นการสร้างความชัดเจนและป้องกันการสับสนของประชาชน

4.2 ปัญหาเกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์

จากการศึกษากฎหมายของประเทศไทยเปรียบเทียบกับกฎหมายของสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร พบว่ากฎหมายที่ใช้ในการกำกับดูแลควบคุมการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อันเกี่ยวกับคริปโทเคอร์เรนซีของประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติในการกำหนดมาตรการในการออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ โดยเฉพาะ เนื่องจากเป็นเหรียญที่ผู้ออกเหรียญได้กล่าวอ้างว่าเหรียญที่ได้ออกมานั้นมีทรัพย์สินอ้างอิงอยู่ และการกล่าวอ้างดังกล่าวย่อมไม่อาจพิสูจน์ได้หากไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายที่บัญญัติเพื่อควบคุมและตรวจสอบการมีอยู่ของทรัพย์สินที่อ้างอิงของเหรียญสเตเบิลคอยน์ ด้วยเหตุข้างต้นผู้เขียนเห็นว่าควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ในมาตรา 26 แห่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 โดยการบัญญัติมาตรการสำหรับการกำกับดูแล การออกเหรียญสเตเบิลคอยน์โดยการนำแนวทางตามสหรัฐอเมริกามาปรับใช้เพื่อกำหนดให้ในการออกเหรียญสเตเบิลคอยน์นั้นจะต้องทำการขออนุญาตต่อหน่วยงานที่กฎหมายกำหนดก่อน และจะต้องมีการวางทรัพย์สินไว้เป็นประกันตามจำนวนที่ผู้ออกเหรียญได้กล่าวอ้างไว้ว่ามีอ้างอิงอยู่ในเหรียญนั้นต่อสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อให้ผู้ที่ซื้อเหรียญหรือผู้บริโภคมั่นใจได้ว่าเหรียญสเตเบิลคอยน์ที่ซื้อไปนั้นมีทรัพย์สินอ้างอิงอยู่ตามที่ผู้ออกเหรียญได้กล่าวอ้างจริง

อย่างไรก็ตาม นอกจากการแก้ไขพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 แล้ว ผู้เขียนเห็นว่าควรนำแนวทางของสหรัฐอเมริกามาใช้ โดยการแก้ไขพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2551 ด้วย กล่าวคือ แก้ไขมาตรา 3 ว่าให้นอกจากเงินที่สถาบันการเงินรับฝากจากประชาชนหรือบุคคลใดแล้วให้ถือว่าเงินที่สถาบันการเงินรับฝากจากผู้ออกเหรียญสเตเบิลคอยน์อยู่ในความหมายของคำว่าเงินฝากตามมาตรา 3 ด้วย เพื่อให้ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสถาบันคุ้มครองเงินฝาก พ.ศ. 2551 ตามมาตรา 6

4.3 ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษผู้ออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์

จากการศึกษากฎหมายของสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ผู้เขียนเห็นว่าประเทศไทยควรนำแนวทางของสหรัฐอเมริกามาเป็นแนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับบทลงโทษผู้ออกเหรียญ คริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ในมาตรา 66 แห่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 เพื่อเป็นการอุดช่องว่างของกฎหมายและเพื่อป้องกันการกระทำความผิดที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหากมีการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญตาม ข้อ 4.2 ขึ้น

นอกจากนั้น เพื่อช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ครอบครองเหรียญหรือผู้บริโภคว่าจะสามารถนำเหรียญสเตเบิลคอยน์ที่ถืออยู่นั้นไปแลกเปลี่ยนเป็นทรัพย์สินที่อ้างอิงอยู่ในเหรียญได้ทันทีที่ต้องการเพื่อเป็นการยืนยันว่าเหรียญสเตเบิลคอยน์ที่มีการขออนุญาตอย่างถูกกฎหมายนั้นมีหลักประกันค้ำอยู่ตามที่กล่าวอ้างจริงและสามารถแลกเปลี่ยนเป็นทรัพย์สินที่อ้างอิงได้ตามที่ผู้ออกเหรียญได้กล่าวอ้าง ทั้งนี้ ผู้เขียนเห็นว่าในเรื่องของคริปโทเคอร์เรนซีอย่างสเตเบิลคอยน์นั้นแม้จะเป็นเรื่องที่ใหม่และท้าทายสำหรับการให้การยอมรับของรัฐบาลในแต่ละประเทศเป็นอย่างมาก

แต่อย่างไรก็ตามรัฐนั้นไม่สามารถปฏิเสธหรือเพิกเฉยต่อเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนโลกในยุคปัจจุบันได้ และไม่สามารถห้ามหรือปิดกั้นไม่ให้ประชาชนในรัฐให้ไม่ยอมรับต่อความก้าวหน้าขอเทคโนโลยีได้ แต่รัฐสามารถออกกฎหมายมาเพื่อควบคุมและกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม และเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของสาธารณชนและประเทศชาติได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเป็นกฎหมายที่มีเรื่องของการประกอบธุรกิจมาเกี่ยวข้องแน่นอนว่าหากการออกกฎหมายนั้นถูกบัญญัติไว้อย่างเหมาะสมย่อมเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและผู้บริโภค และเมื่อมีความพร้อมและความชัดเจนในด้านกฎหมายแล้ว ย่อมส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่จะหันเข้ามาลงทุนอันจะเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศชาติต่อไป

5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ปัญหากฎหมายที่กำกับดูแลเกี่ยวกับคริปโทเคอร์เรนซีของประเทศไทยที่ไม่ครอบคลุมไปถึงคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์นั้น ผู้เขียนแยกประเด็นปัญหาออกเป็น 3 ประการดังต่อไปนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามว่าคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ บทบัญญัติมาตรา 3 แห่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ไม่มีการแบ่งแยกประเภทของคริปโทเคอร์เรนซีว่าจะต้องมีทั้งแบบที่ไม่มีทรัพย์สินอ้างอิง และแบบที่มีทรัพย์สินอ้างอิงหรือสเตเบิลคอยน์ ทำให้เกิดกฎหมายขาดความชัดเจนและอาจก่อให้เกิดความสับสนได้ว่าหรือสเตเบิลคอยน์ นั้นถูกจัดอยู่ในความหมายของคริปโทเคอร์เรนซีตามบทบัญญัติข้างต้นหรือไม่ ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่า สหรัฐอเมริกาได้จัดทำร่างแก้ไขพระราชบัญญัติประกันเงินฝากของรัฐบาลกลาง (The Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813)) โดยร่างกฎหมายดังกล่าวได้จัดทำขึ้นเพื่อเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลสเตเบิลคอยน์ และในมาตรา 3 ในหมวดของคำจำกัดความก็ได้บัญญัติถึงความหมายหรือบทนิยามและอธิบายลักษณะของสเตเบิลคอยน์ไว้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังให้การยอมรับโดยให้ถือว่าสเตเบิลคอยน์เป็นสกุลเงินชนิดหนึ่ง และสามารถนำมาชำระหนี้ตามกฎหมายได้ ส่วนสหราชอาณาจักรนั้นก็ได้มีการร่างแนวทางการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัลและสเตเบิลคอยน์โดยกระทรวงการคลังสหราชอาณาจักร (UK regulatory approach to cryptoassets and stablecoins : Consultation and call for evidence) โดยในร่างแนวทางดังกล่าวได้ทำการจัดหมวดหมู่ของคริปโทเคอร์เรนซีโดยให้ประเภทที่ไม่มีทรัพย์สินอ้างอิงอยู่ในหมวดของโทเคน (Token) สำหรับการซื้อขายแลกเปลี่ยน (Exchange Token) เนื่องจากมีความผันผวนสูง ส่วนคริปโทเคอร์เรนซีประเภทที่มีทรัพย์สินอ้างอิง หรือสเตเบิลคอยน์นั้น ถูกจัดอยู่ในหมวดของเงินอิเล็กทรอนิกส์ (E-money Token) เนื่องจากมีความผันผวนที่ต่ำ

2) ปัญหาเกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ เนื่องด้วยตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ยังไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ เนื่องจากสเตเบิลคอยน์นั้นเป็นเหรียญที่ถูกสร้างขึ้นโดยมีการกล่าวอ้างว่ามีทรัพย์สินอ้างอิงหรือค้ำประกันในเหรียญนั้นอยู่ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีบทบัญญัติเพื่อกำหนดมาตรการสำหรับกำกับดูแลการออกเหรียญดังกล่าวขึ้นเพื่อให้แน่ใจได้ว่าเหรียญสเตเบิลคอยน์ที่ออกมานั้นมีทรัพย์สินตามที่กล่าวอ้างจริง โดยจากการศึกษาร่างแก้ไขพระราชบัญญัติประกันเงินฝากของรัฐบาล

กลาง (The Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813)) ของสหรัฐอเมริกาพบว่า ได้มีการบัญญัติถึงเงื่อนไขในการขออนุญาตออกเหรียญสแตเบิลคอยน์ไว้ในมาตรา 52 โดยในการขออนุญาตออกเหรียญนั้นผู้ออกเหรียญจะต้องทำการวางเงินประกันต่อสถาบันการเงินหรือธนาคารที่ได้รับอนุญาตจากธนาคารกลางตามจำนวนที่อ้างว่ามีค้ำประกันเหรียญทั้งหมดที่ได้ออกมา และให้ถือว่าเงินที่วางเป็นประกันดังกล่าวนี้เป็นเงินฝากและได้รับความคุ้มครองเช่นเดียวกับเงินฝากจากพระราชบัญญัติประกันเงินฝากของรัฐบาลกลาง(The Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813)) ด้วย และจากการศึกษาแนวทางการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล และสแตเบิลคอยน์ โดยกระทรวงการคลังสหราชอาณาจักร (UK regulatory approach to cryptoassets and stablecoins : Consultation and call for evidence) ของสหราชอาณาจักร พบว่ามีการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการออกสแตเบิลคอยน์เช่นกัน โดยกำหนดเงื่อนไขแบบกว้าง ๆ ว่าในการดำเนินการออกเหรียญหรือการดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับสแตเบิลคอยน์นั้นอยู่ภายใต้ระบบการขออนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลทางการเงินของสหราชอาณาจักร (FCA) อีกทั้งตามแนวทางดังกล่าวยังได้กำหนดถึงเงื่อนไขว่าการออกเหรียญสแตเบิลคอยน์นั้นจะต้องบังคับให้มีการสำรองทรัพย์สินภายใต้มูลค่าของโทเคน และข้อบังคับเพื่อรับรองคุณภาพและการรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สิน

3) ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษผู้ออกเหรียญคริปโตเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์สืบเนื่องจากการกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตออกเหรียญคริปโตเคอร์เรนซีประเภทสแตเบิลคอยน์ในข้อ (2) ควรกำหนดบทลงโทษในกรณีที่ผู้ออกเหรียญกระทำการฝ่าฝืนต่อมาตรการดังกล่าวควบคู่ไปด้วยเช่นกัน เนื่องจากการที่มีบทลงโทษมารองรับต่อการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อมาตรการดังกล่าวย่อมทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำการฝ่าฝืนเกิดความเกรงกลัวที่จะกระทำความผิด อีกทั้งยังเป็นการสร้างความมั่นใจต่อผู้บริโภคและประชาชนว่าเหรียญสแตเบิลคอยน์ที่ออกโดยมีการขออนุญาตโดยถูกต้องตามกฎหมายนั้นมีทรัพย์สินอ้างอิงอยู่ในเหรียญและสามารถแลกเปลี่ยนเป็นทรัพย์สินที่อ้างอิงได้จริง และผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ออกเหรียญนั้นจะไม่ทำการลักลอบออกเหรียญจนทำให้จำนวนเหรียญมีมากกว่าจำนวนทรัพย์สินที่ได้วางประกันไว้จนส่งผลให้ผู้ออกเหรียญนั้นไม่มีความสามารถในการแลกเหรียญสแตเบิลคอยน์ที่ค้างอยู่ทั้งหมดได้ทันทีตามความต้องการ โดยจากการศึกษากฎหมายของสหรัฐอเมริกาพบว่า ได้มีการบัญญัติถึงบทลงโทษดังกล่าวไว้ในตอนท้ายของมาตรา 52 แห่งร่างแก้ไขพระราชบัญญัติประกันเงินฝากของรัฐบาลกลาง (The Federal Deposit Insurance Act (12 U.S.C. 1813)) ส่วนสหราชอาณาจักรนั้นพบว่าตามแนวทางการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล และสแตเบิลคอยน์ โดยกระทรวงการคลัง สหราชอาณาจักร (UK regulatory approach to cryptoassets and stablecoins : Consultation and call for evidence) ยังไม่มีหัวข้อที่กำหนดถึงบทลงโทษดังกล่าวอาจเป็นเพราะแนวทางดังกล่าวนี้แม้จะมีผลใช้บังคับแล้วแต่ก็ยังมีผลการพิจารณาและสำรวจอยู่

ว่ากฎระเบียบใบบั้งที่มีความจำเป็นที่จะนำมาใส่เพิ่มเติมในแนวทางดังกล่าวอีกเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่คาดหวังของคณะกรรมการนโยบายการเงินของธนาคารกลาง (FPC) ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าในอนาคตอันใกล้นี้อาจเห็นการนำเรื่องของบทลงโทษมาใช้ไว้ในแนวทางการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัล และสเตเบิลคอยน์ ของสหราชอาณาจักรก็เป็นได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิเคราะห์พบว่า พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้สำหรับกำกับดูแลคริปโทเคอร์เรนซีนั้น ยังไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้

1) ปัญหาเกี่ยวกับคำนิยามว่าคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์

เนื่องด้วยคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์เป็นสินทรัพย์ดิจิทัลที่ควรมีการควบคุม เพื่อให้มีการใช้ให้เกิดประโยชน์และเป็นธรรมต่อผู้บริโภค และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ จึงเห็นควรกำหนดให้คริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์เป็นสินทรัพย์ดิจิทัลที่ถูกควบคุมตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 โดยกำหนด

คำนิยามของคำว่า คริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ดังนี้

“สเตเบิลคอยน์ หมายความว่า สินทรัพย์ดิจิทัลที่สามารถงมูลค่าไว้คงที่ได้ตลอดเวลา โดยสินทรัพย์ประเภทนี้ถูกออกแบบมาให้มีมูลค่าอ้างอิงตามสินทรัพย์อื่น เช่น อ้างอิงตามค่าเงินดอลลาร์สหรัฐ อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตรา เงินดิจิทัลสกุลอื่นๆ หรือตามราคาทอง เป็นต้น”

2) ปัญหาเกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์

เนื่องด้วยพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มาตรา 26 ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ไว้ ส่งผลให้การออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ไม่มีกลไกในการควบคุม ดังนั้น เพื่อให้การออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ดังนี้

“ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลในกรณีของคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต.

การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตลอดจนเสียค่าธรรมเนียมการขออนุญาตและการอนุญาต ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

3) ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษผู้ออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์
 เนื่องด้วยพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มาตรา 66 ไม่ได้กำหนดบทลงโทษเกี่ยวกับผู้ออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ส่งผลให้เมื่อมีการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ไม่ถือว่าเป็นความผิด ดังนั้น เพื่อให้ผู้ออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์เกิดความเกรงกลัวและระมัดระวังในการออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ในลักษณะที่มีขอบ
 ดังนั้น จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับบทลงโทษผู้ออกเหรียญคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์ ดังนี้

“ผู้ใดประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลในกรณีของคริปโทเคอร์เรนซีประเภทสเตเบิลคอยน์โดยมิได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

6. บรรณานุกรม

- เกียรติกร เทียนธรรมชาติ. (2561). *อิทธิพลต่อการตัดสินใจยอมรับใช้เงินดิจิทัล (บิทคอยน์) ของผู้บริโภคกลุ่ม Millennials ในกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระสาขานโยบายและการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ วิทยาลัยนวัตกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชาญศิษฐ์ โตอรุณ. (2559). *การปรับปรุงกระบวนการทำงานด้านเอกสารของกองอาคารสถานที่ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยด้วยระบบสารสนเทศ*. การศึกษาค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริการธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ธีรพงษ์ เทียงสมพงษ์. (2551). *โมเดลเชิงสาเหตุของความจงรักภักดีต่อการใช้บริการสถานีบริการน้ำมันของลูกค้าในกรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีดี เกษมทรัพย์. (2552). *กฎหมายแพ่งทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Anthony D'Amato. (1992) *Encyclopedia of public international law: Good Faith*. n.p.
- George Mousourakis. (2003). *The Historical and institutional context of roman law*. USA: Ashgate Publishing.
- Rempel, J. K., Holmes, J. G., & Zanna, M. P. (1985). Trust in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 49 (1).